

Las uvas de la ira

The Grapes of Wrath, John Ford, 1940

Aquest film és el relat més impressionant sobre la depressió que hi va haver a Estats Units durant els anys 30. Tota una crida a la solidaritat.

A *Las uvas de la ira* una família de grangers intenta sobreviure a l'Amèrica de la gran depressió, després de que els hagin expropiat les terres. Amb un vell camió recorreran tot l'Estat a la cerca de terres on puguin treballar com a jornalers. La seva situació és crítica, ja que no hi ha feina i són molts els qui es troben en la mateixa situació.

Aquest film, basat en la novel·la de John Steinbeck és, fonamentalment, una dura crítica al somni americà que tant ens volen vendre. Ens mostra la vertadera realitat d'una època de reformisme econòmic i de reorganització del capitalisme agrari, amb unes úniques víctimes, els pagesos, que són expulsats de les seves terres, de la llar que els va veure néixer i tot perquè ja no són rendibles. El títol és molt encertat ja que al llarg de la pel·lícula, quan es va veient injustícia darrere injustícia, tot el que la família protagonista pateix t'entra una ira i una impotència interior molt grans.

Els actors del film porten a cap una excel·lent interpretació, fet que ajuda per al bon desenvolupament del rodatge. Els actors, alguns molt coneguts i d'altres menys, mostren a la perfecció la migració del camp a la ciutat, el progressiu abandonament de la terra, que com a conseqüència ocasiona l'augment de població a les grans urbs dels Estats Units: tota una mostra de societat deshumanitzada, com l'actual. El film desperta sentiments barrejats entre l'odi, la frustració i la indignació; pensar que és una pel·lícula de ficció és un error molt gran. No hem d'oblidar mai que la pel·lícula mostra un fet històric suposadament real, i el perill més gran és que si mirem el decurs de la història de la humanitat, veurem que l'home és l'únic ésser que s'entrebanca dues vegades amb la mateixa pedra, fet que ens hauria d'inspirar una mica de reflexió i temor davant de la societat en la qual vivim actualment.

John Ford

El seu nom real era John Sean Aloysius O'Feeny, O'Fearnha nascut el 1895 a Cape Elizabeth, Maine. Va morir a Palm Springs el 1973.

És un dels sis pilars del temple Hollywood, un d'aquells homes que va modelar el rostre del cinema.

La simplicitat és una de les virtuts predominants a les 140 pel·lícules que va rodar entre el 1917 i el 1966, tot un exemple de direcció d'actors. Simplicitat d'una acció concentrada i depurada fins a la perfecció, digna de tots els elogis dels cineastes, crítics i públic de tot el món. La carrera de John Ford es podria dividir en quatre períodes:

L'època muda (1917-1928). Va ser la més abundant ja que conté molts curt-metratges, en els quals hi ha una amplia gamma de gèneres: comèdies, sentimentals, esportius, melodrames, pel·lícules de guerra, però sobretot hi ha westerns.

L'evolució cap a la maduresa (1928-1941), és el període on la seva ideologia «Lincoliana» es deixa veure sense cap embut, i on el seu estil evoluciona cap a una dimensió èpica, encara que sense perdre mai el seu toc personal i sòlid d'humor. Ford es permet el luxe de demostrar el seu suport a les minories reprimides amb *Las uvas de la ira*. La cúspide d'aquest període és *El joven Lincoln* (1939), un cric clar al liberalisme.

La guerra d'avui i d'ahir (1942-1951). El 1941 Ford participar amb dues bones pel·lícules a l'esforç de la guerra Americana *The Battle of Midway* i *They Were Expendable* tot i que la guerra va ser un pretext per la comèdia també. Amb *Bill, que grande eres*, sense oblidar també l'homenatge a la cavalleria americana, com és l'exemple de *Rio Grande*.

La tornada als inicis (1952-1966). L'últim període de Ford el va empènyer cap a Irlanda i els seus avantpassats *El hombre tranquilo*; tot i que va tancar la seva carrera amb dues pel·lícules admirables que exalten la generositat i el sacrifici: *El gran combate* i *Siete mujeres*.

Amb el film que avui veurem, va merèixer dos premis de l'acadèmia al millor director i a la millor actriu de repartiment Ford volia fer-nos veure la realitat nord-americana, la farsa que representava «el somni americà». Una obra cent per cent reivindicativa, feta per un dels grans mestres del cinema Hollywoodiense.

Fitxa tècnica

Fitxa tècnica

Realitzador: John Ford
 Productor: Darryl F. Zanuck
 Muntatge: Gregg Toland
 Guió: John Steinbeck i Nunnally Johnson
 Fotografia: Gregg Toland
 Música: Alfred Newman
 Companyia productora: Twentieth Century Fox
 Nacionalitat: Estats Units
 Durada: 129 min

Fitxa artística

Henry Fonda, Jane Darwell, John Carradine, Charley Grapewin, Dorris Bowdon, Russell Simpson, O.Z. Whitehead, John Qualen, Eddie Quillan, Zeffie Tilbury, Charles Middleton, Douglas Walton, Shirley Mills, Kitty McHugh, Steve Pendleton, Adrian Morris, Grant Mitchell, Charles D. Brown, Paul Guilfoyle, Danny Borzage, Trevor Bardette, Roger Imhof, Constantin Frenke, Cliff Clark, Carmen Morales, Frank Sully, Charles Tannen, Harry Tyler, Carmen D'Antonio, Cyril McLaglen, Robert Homans, Darryl Hickman, Arthur Aylesworth, Frank Darien, Frank Faylen, Constantin Romanov, Mae Marsh, Harry Woods, Eddie C. Walker, Jack Pennick, Robert E. Perry, Tom Tyler, Rafaela Ottiano, J.M. Kerrigan, Hollis Jewell, Joe Sawyer, Billy Bevan, Selmar Jackson, John Arledge, Harry Tenbrook, Irving Bacon, Ward Bond, David Hughes, William Pawley

Filmografia

1917, The Tornado (CM)
 1917, The Trail of Hate (CM)
 1917, The Scrapper (CM)
 1917, El bravo Cayena (The Soul Herder, CM)
 1917, El amigo Cayena (Cheyenne's Pal, CM)
 1917, A prueba de balas (Straight Shooting)
 1917, Hombre entre hombres (The Secret Man)
 1917, Bajo sentencia de muerte (A Marked Man)
 1917, Bucking Broadway
 1918, Bajo la máscara (The Phantom Riders)
 1918, Wild Women
 1918, Thieves Gold
 1918, La gota de sangre (The Scarlet Drop)

1918, El barranco del diablo (Hell Bent)
1918, The Craving
1918, La envenenada (A Woman's Fool)
1918, Lealtad (Three Mounted Men)
1919, Hombres sin armas (Roped)
1919, The Fighting Brothers (CM)
1919, El contrabandista (A Fight for Love)
1919, By Indian Post (CM)
1919, The Rustlers (CM)
1919, Deuda pagada (Bare Fists, CM)
1919, Gun Law (CM)
1919, The Gun Packer (CM)
1919, El jinete vengador (Riders of Vengeance)
1919, The Last Outlaw (CM)
1919, The Outcast of Poker Flat
1919, El jinete de hierro (The Ace of the Saddle)
1919, The Rider of the Law
1919, El hombre de las pistolas de oro (A Gun Fightin, Gentleman)
1919, La fuerza de las circunstancias (Marked Man)
1920, The Prince of Avenue A
1920, La joven del cuarto 29 (The Girl in Number 29)
1920, Ligaduras de oro (Hitchin Posts)
1920, Buenos amigos (Justs Pals)
1921, Manos de hierro (The Big Punch)
1921, The Freeze-Out
1921, El golpe (The Wallop)
1921, Caminos de desesperación (Desperate Trails)
1921, Acción enérgica (Action)
1921, Sure Fire
1921, Juanita (Jackie)
1922, La señorita Sonrisas (Little Miss Smiles)
1922, Silver Wings(prólogo; CO Edwin Carewe)
1922, El herrero de la aldea (The Village Blacksmith)
1923, The Face on the Bar Room Floor
1923, Venciendo abismos (Three Jumps Ahead)
1923, Sota, caballo y rey (primer film que va firmar com John Ford)
1923, La jornada de la muerte (North of Hudson Bay)
1923, Hoodman Blind
1924, El caballo de hierro (The Iron Horse)
1924, Hearts of Oak
1925, Don Pancho (Lightnin)
1925, Sangre de pista (Kentucky Pride)
1925, Corazón intrépido (The Fighting Heart)
1925, Con gracias a porfia (Thank You)
1926, La hoja de trébol (The Shamrock Handicap)
1926, El águila azul (The Blue Eagle)
1926, Tres hombres malos (Three Bad Men)
1927, Ser o no ser (Upstream)
1928, ¡Madre mía! (Mother Machree)
1928, Cuatro hijos (Four Sons)

1928, Legado trágico (Hangman's House)

Pel·lícules sonores

1928, El barbero de Napoleón (Napoleon's Barber,CM)
1928, Policías sin esposas (Riley the Cop)
1929, ¡Viva la ambición! (Strong Boy)
1929, Shari, la hechicera (The Black Watch)
1929, El triunfo de la audacia (Salute CO David Butier)
1930, Tragedia submarina (Men Without Women)
1930, El intrépido (Born Reckless)
1930, Rio arriba (Up the River)
1931, Mar de fondo (Seas Beneath)
1931, La huerfanita (The Brat)
1931, El doctor Arrowsmith (Arrowsmith)
1932, Hombres sin miedo (Air Mail)
1932, Carne (Flesh)
1933, Peregrinos (Pilgrimage)
1933, Doctor Bull
1934, La patrulla perdida (The Lost Patrol)
1934, Paz en la tierra (The World Moves on)
1934, Judge Priest
1935, Pasaporte a la fama (The Whole Town's Talking)
1935, El delator (The Informer)
1935, Steamboat' Round the Bend
1936, Prisionero del odio (The Prisoner of Shark Island)
1936, María Estuardo (Mary of Scotland)
1936, La Osa Mayor y las estrellas (The Plough and the Stars)
1938, Huracán sobre la isla (The Hurricane)
1938, La mascota del regimiento (Wee Willie Winkie)
1938, Four Men and a Prayer
1938, Submarine Patrol
1938, Las aventuras de Marco Polo (The Adventures of Marco Polo, CO A.L. Mayo; Dirigió las escenas de acción)
1939, La diligencia (Stagecoach)
1939, El joven Lincoln (Young Mr. Lincoln)
1939, Corazones indomables (Drums Along the Mohawk)
1940, La uvas de la ira (The Grapes of Wrath)
1940, Hombres intrépidos (The Long Voyage Home)
1941, La ruta del tabaco (Tobacco Road)
1941, Sex Hygiene (CM, DOC, US Army)
1941, ¡Qué verde era mi valle! (How Green Was My Valley)
1942, The Battle of Midway (CM, DOC, US Navy)
1942, Torpedo Squadron (CM, DOC, US NAVY)
1943, December 7th (CM,DOC,US NAVY, CO G. Toland)
1943, We Sail at Midnight (CM,DOC, US NAVY)
1945, They Were Expendable

1946, Pasión de los fuertes (My Darling Clementine)
1947, El fugitivo (The Fugitive[Rodada en México])
1948, Fort Apache (Fort Apache)
1949, Three Godfathers (Tres padrinos)
1949, La legión invencible (She Wore a Yellow Ribbon)
1950, Bill, qué grande eres (When Willie Comes Marching Home)
1950, Wagonmaster
1950, Río Grande (Rio Grande)
1951, This is Korea (supervisión, CM DOC, US Navy)
1952, What Price Glory?
1952, El hombre tranquilo (The Quiet Man)
1953, The Sun Shines Bright (El sol siempre brilla en Kentucky)
1953, Mogambo (Mogambo)
1955, Cuna de hérores (The Long Gray Line)
1955, Escala en Hawai (Mr Roberts, CO M. Le Roy)
1955, The Bamboo Cross (TV)
1955, Rookie of the Year (TV)
1956, Centauros del desierto (The Searchers)
1957, Escrito bajo el sol (The Wings of Eagles)
1957, La salida de la luna (The Rising of the Moon)
1958, So Alone (CM, GB)
1958, El último hurra (The Last Hurrah)
1959, Un crimen por hora (Gideon's Day/ Gideon of Scotland Yard, GB)
1959, Korea (DOC, US Army)
1959, Misión de audaces (The Horse Soldiers)
1960, El sargento negro (Sergeant Rutledge)
1960, The Colter Craven Story (TV)
1960, El Alamo (The Alamo, supervisión del filme dirigido por John Wayne)
1962, Dos cabalgan juntos (Two Ride Together)
1962, El hombre que mató a Liberty Valance (The Man Who Shot Liberty Valance)
1962, Flashing Spikes (TV)
1962, La conquista del Oeste (How the West Was Won [Secuencia de la guerra de Secesión])
1963, La taberna del irlandés (Donovan's Reef)
1964, El gran combate (Cheyenne Autumm)
1965, El soñador rebelde (Young Cassidy, CO J. Cardiff)
1966, Siete mujeres (Seven Women)
John Ford també va participar en una pel·lícula propagandística produïda per l'exercit nord-americà:
1971, Vietnam, Vietnam